

Lev Põlkin
Aiapidajate Klubi

Teie: 05.06.2024

Meie: 02.07.2024 nr 8.2-1/2808-1

Vastuskiri pöördumisele

Austatud härra Põlkin

Täname Teie pöördumise eest. Oma kirjas viitate Eesti Vabariigi põhiseadusele ja palute selgitada hobiaednike tegutsemiseks kohustuslike õigusaktide sätteid.

Taimede paljundamise ja sordikaitse seadus (edaspidi TPSKS) reguleerib muu hulgas seemne ning taimse paljundusmaterjali turustamisotstarbelist tootmist, sealhulgas pakendamist, turustamist ja Eestisse toimetamist. Oma tarbeks aiakultuuride kasvatamist ehk hobiaedniku tegevust ei ole TPSKS-ga reguleeritud. Seega hobiaednik, kes kasvatab aiakultuuride paljundusmaterjali ainult oma tarbeks, ei pea TPSKSi nõudeid täitma. Samas aga peab aednik, kes toodab TPSKS-iga reguleeritud taimeliikide paljundusmaterjali turustamise eesmärgil või turustab seda, järgima õigusaktides sätestatud nõudeid. Oleme seda temaatikat põhjalikumalt käsitlenud meie varasemates vastuskirjades (10.10.2007, 04.12.2009, 21.03.2017, 31.01.2018, 28.02.2018, 2.04.2020, 12.05.2020, 06.07.2020, 22.02.2024).

Asjaolu, et Teie aiandusklubi liikmed lõpptarbijatena kasutavad seemneid oma tarbeks, ei tähenda, et Teie tegevus seemnete ja muude kaupade turustamisel on harrastustegevus. Kuna Teie puhul on järelevalve käigus kindlaks tehtud ja kohtupraktikas kinnitust leidnud, et Te tegelete taimekaitsevahendite, väetiste ja ka seemnete turustamise ning importimisega, peate valdkondlike õigusaktide nõudeid täitma.

TPSKS-i § 109 sätestab, et seemet tohib importida vaid samaväärsust omavatest riikidest. Samaväärsed riigid on köögiviljakultuuride puhul välja toodud Nõukogu otsuses 2004/842, 8. november 2005, mis käsitleb kolmandates riikides tehtavate sordi säilitamise tavasid käsitlevate kontrollimiste samaväärsust, millega muudetakse otsust 2003/17/EÜ. Selles nõukogu otsuses Vene Föderatsiooni samaväärse riigina nimetatud ei ole ja seega ei ole Vene Föderatsioonist (ega ka muudest samaväärsust mitteomavatest riikidest) lubatud seemneid mitte üksnes Eestisse, vaid ka teistesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse importida. Ka väikeses koguses seemnete importimine samaväärsust mitteomavast kolmandast riigist on keelatud, sõltumata sellest, kas seda teeb hobiaednik või isik, kes kasvatab taimi ja köögiviljakultuure turustamise eesmärgil. Seda põhimõtet on selgitatud ka Harju Maakohtu 28. oktoobri 2019. aasta otsuses vääriteoasjas nr 4-19-4096, mille tehioludest selgub, et olete varasemalt Venemaa Föderatsioonist Eesti Vabariiki köögiviljakultuuride seemneid toonud ning sellisest keelust teadlik.

Juhime veel kord Teie tähelepanu, et alates 14. detsembrist 2019 muutus Eestis ja ka teistes Euroopa Liidu liikmesriikides taimede ja taimsete saaduste sisseveo kord ning kohaldatakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) 2016/2031 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 nõudeid. Üheks olulisemaks muudatuseks on, et teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomisel kolmandatest riikidest Euroopa Liitu, sealhulgas Eestisse, on nõutav nende varustamine fütosanitaarsertifikaadiga ja see nõue puudutab nii ettevõtjaid kui ka eraisikuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Gorban
kantsler

Sama: Õiguskantsleri Kantselei

Teadmiseks: Põllumajandus- ja Toiduamet

Merjan Savila, merjan.savila@agri.ee